

1. Η ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΕΤΟΧΗ

2. Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΔΕΥΤ. ΠΡΟΤΑΣΗ

1. Θυμάμαι ότι: α)Μια *μτχ* (όπως και στα αρχαία ελλ.) ισοδυναμεί με δευτερεύουσα πρόταση. Οι αρχαίοι χρησιμοποιούσαν κατά βούληση τότε τη μία σύνταξη και τότε την άλλη. β)Οι Λατίνοι δεν διέθεταν παρελθοντική *μτχ.* ενεργητικής φωνής. Γι' αυτό χρησιμοποιούσαν τη μετοχή του παθητικού παρακειμένου, κάνοντας **παθητική σύνταξη**.

Όταν το *Υ* της *μτχς* δεν έχει καμία σχέση με το *Υρ* ή το *Αρ* της πρότασης, τότε η *μτχ.* είναι απόλυτη και τίθεται και η μετοχή και το *Υποκείμενό* της σε αφαιρετική.

Υπάρχουν δύο ειδών απόλυτες μετοχές:

α.**Γνήσια** ή κανονική αφαιρετική απόλυτη: Είναι μετοχή κάθε χρόνου ενεργητικής ή παθητικής φωνής. Το υποκείμενό της δεν έχει σχέση, ούτε συντακτική ούτε νοηματική, με τους όρους του ρήματος της πρότασης.

β. **Νόθη** αφαιρετική απόλυτη: Είναι πάντα μετοχή παθητικού παρακειμένου σε αφαιρετική πτώση και ισοδυναμεί με μετοχή ενεργητικού αορίστου ή παρακειμένου της αρχαίας ελληνικής, την οποία η λατινική δε διαθέτει. Το εννοούμενο ποιητικό αίτιο της μετοχής ταυτίζεται νοηματικά με το υποκείμενο του ρήματος. π.χ.

Galli, **deletis** legionibus Romanorum, everterunt Romam (Ενότητα 21)

↓ ↓ ↓ ↓ ↓
Υρ αφ.απ *μτχ.* *Υμτχ* *P* *Αρ*

Εννοούμενο **ποιητικό αίτιο της *μτχς*: a Gallis.**

Η ακριβής μετάφραση είναι: οι Γαλάτες, **αφού κατατροπώθηκαν οι ρωμ. λεγεώνες (από τους Γαλάτες)**, κατέστρεψαν τη Ρώμη. Αν και είναι μετοχή παθητικού παρακειμένου, στη μετάφρασή της χρησιμοποιούμε ενεργητική σύνταξη, που είναι πιο δόκιμη στα ελληνικά:

οι Γαλάτες, **αφού κατατρόπωσαν τις ρωμ. λεγεώνες**, κατέστρεψαν τη Ρώμη.

Η μετάφραση του μετοχικού συνόλου ισοδυναμεί, επομένως, με δευτ. πρόταση, χρονική στη συγκεκριμένη περίπτωση. Η *μτχ.* έγινε ρήμα ενεργητικής φωνής. Το *Υ* του είναι το ποιητικό αίτιο της *μτχς*. Το *A* του είναι το *Υ* της *μτχς* (Προσοχή: το *Υ* της *μτχς* που είναι σε αφαιρετική, τώρα που θα γίνει *Αρ*, πρέπει να μπει στην κατάλληλη πτώση που επιβάλλει η σύνταξη του ρήματος, αιτιατική σε όλες τις περιπτώσεις των κειμένων μας).

2. Κάθε φορά, επομένως, που έχουμε αφαιρετική απόλυτη επιρρηματική *μτχ*, μπορούμε να την αναλύουμε στην αντίστοιχη δευτ. πρόταση.

Οι περισσότερες αφαιρ. απόλυτες *μτχς* των κειμένων μας είναι χρονικές, όλες σε παρακειμένο, δηλώνουν δηλ. το προτερόχρονο στο παρελθόν, αφού εξαρτώνται από ρήματα

ιστορικού χρόνου. Επομένως αναλύονται σε χρονικές προτάσεις που δηλώνουν το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Υπάρχουν δύο δυνατές αναλύσεις:

A) **postquam/ ubi/ ut/ simul** + **Οριστική Παρακειμένου** (δες ενότητες 11 και 38)

B) **cum ιστορ.- διηγημ.** + **Υποτακτική Υπερσυντελικού** (για να δηλωθεί το προτερόχρονο στο παρελθόν σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων).

Η σύνταξη B είναι προτιμότερη.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΛΥΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Β' ΤΕΥΧΟΥΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 21 (χρονικές, νόθες)

Galli, deletis legionibus Romanorum, everterunt...:

→Galli, **postquam/ ubi/ ut/ simul deleverunt legiones** Romanorum, everterunt. ή

→Galli, **cum delevisset legiones** Romanorum, everterunt.

Camillus, **quibus interemptis** aurum omne receipt

→Camillus, **postquam / ubi/ ut/ simul eos interemit**,... ή

→Camillus, **cum eos interemisset**,...

Eos και όχι quos, γιατί τώρα η αντωνυμία δεν είναι στην αρχή της πρότασης και δεν ισοδυναμεί με δεικτική.

ΕΝΟΤΗΤΑ 29 (χρονική)

audita salutatione Caesar dixit.

→Caesar, **postquam/simul/ut/ ubi audivit salutationem**, dixit. ή

→Caesar, **cum audivisset salutationem**, dixit.

ΕΝΟΤΗΤΑ 34 (χρονική)

praedones, abiectione armis, appropinquaverunt:

→praedones, **postquam/simul/ut/ ubi abiecerunt**, appropinquaverunt. ή

→praedones, **cum arma abiecissent**, appropinquaverunt.

ΕΝΟΤΗΤΑ 45 (υποθετική)

providet ne, intercepta epistula, cognoscantur:

→ providet ne, **si epistula intercepta sit**, cognoscantur.